

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ทุมนมนุษย์เป็นปัจจัยการผลิตที่ไม่มีอิทธิพลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐเกาหลีพบว่า ปัจจัยทุนมนุษย์ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมีอิทธิพลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ ปัจจัยทุนมนุษย์ของประเทศไทยไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ในขณะที่เมื่อปัจจัยทุนมนุษย์ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะมีผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 10.71 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สอดคล้องกับสมมติฐานในการศึกษาข้อที่สอง กล่าวคือ ระดับปัจจัยทุนมนุษย์ที่แตกต่างกันย่อมมีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แตกต่างกัน ดังในกรณีของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งปัจจัยทุนมนุษย์มีอิทธิพลอย่างสูงแตกต่างจากกรณีของประเทศไทยที่ปัจจัยทุนมนุษย์ไม่มีอิทธิพลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันเมื่อพิจารณาปัจจัยการผลิตเฉพาะในส่วนของปัจจัยทุนกายภาพและปัจจัยทุนมนุษย์ พบว่า ปัจจัยทุนมนุษย์เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญและมีนัยสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสูงกว่าปัจจัยทุนกายภาพ โดยเปรียบเทียบ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษายพบาทพุนมนุษย์ที่มีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐเกาหลี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. รัฐควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพราะจากการศึกษาในครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ระดับทุนมนุษย์มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หรือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น หากรัฐต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันบนเวทีตลาดโลกของประเทศไทย การยกระดับและเพิ่มศักยภาพทุนมนุษย์จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่รัฐควรหันมาให้ความสำคัญ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาและยกระดับทุนมนุษย์ผ่านการศึกษาในระบบ รัฐควรขยายโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ นอกจากขยายระยะเวลาการศึกษาในภาคบังคับให้มากขึ้นแล้ว รัฐควรขยายหน่วยงานและบุคลากรที่จำเป็น เช่น โรงเรียนและครูผู้สอนให้สามารถครอบคลุมในเชิงภูมิศาสตร์ เพื่อตอบสนองแก่ประชาชนในพื้นที่ห่างไกล และควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและยกระดับทุนมนุษย์ให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาประเทศและทรัพยากรการผลิตอื่น ๆ เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและยกระดับทุนมนุษย์ได้เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ รัฐควรมีมาตรการควบคุมคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกันระหว่างคนเมืองและคนชนบท เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพที่เท่าเทียมกันในทุกส่วนของประชากรทั่วประเทศ ทั้งนี้เพราะการขยายตัวเชิงปริมาณแต่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มคุณภาพมากเท่าที่ควร อาจส่งผลให้ระดับหรือศักยภาพของทุนมนุษย์ที่ได้จากการศึกษาในระบบอาจไม่สอดคล้องหรือตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลและประเทศได้

2. รัฐควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขยายโอกาสทางการศึกษาและเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนให้มีทักษะความรู้ความสามารถและรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต โดยการขยายโอกาสการศึกษาต่อของประชาชนในทุกระดับ

การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งขยายโอกาสการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา เพื่อยกระดับความรู้ขั้นพื้นฐานของแรงงานให้สูงขึ้นและเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

3. รัฐควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของกำลังคนในระดับสูง โดยเฉพาะในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเตรียมกำลังคนให้สอดคล้องกับโครงสร้างการผลิตของประเทศที่เน้นการใช้ปัจจัยทุนและองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีขั้นสูง อันเป็นแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต เช่น การสนับสนุนให้มีการฝึกงานในสถานประกอบการ รวมถึงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อการวิจัยพัฒนา ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ อันจะก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไปในอนาคต

4. รัฐควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน องค์กรต่าง ๆ และประชาชนในการจัดการศึกษา เพื่อก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge base society) อย่างเป็นรูปธรรมโดยเครื่องมือของภาครัฐ เช่น นำนโยบายการลดหย่อนภาษีให้กับภาคเอกชน องค์กรต่าง ๆ หรือประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนเงินทุนสำหรับการศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ ฝึกอบรมเพื่อพัฒนากำลังคน หรือพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งจะเป็นแนวทางในการจูงใจให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากำลังคนร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพื่อหาและใช้เครื่องมือชนิดอื่น ๆ ในการศึกษาความสัมพันธ์ของทุนกายภาพและทุนมนุษย์กับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพื่อเป็นเครื่องชี้วัดหรือตัวแทนปัจจัยทุนมนุษย์ซึ่งมีความหมายหลายมิติ อันจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะใหม่ ๆ ในการพัฒนาและยกระดับทุนมนุษย์ของประเทศไทยให้เพิ่มสูงขึ้น เพราะในบางกรณีการใช้แรงงานคนอาจจะไม่ได้คำนึงถึงระดับการศึกษาเพียงเท่านั้น ปัจจัยแวดล้อมอื่น

เช่น ประสบการณ์ ความชำนาญหรือทักษะทางสังคม ก็อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนในการเลือกใช้แรงงานให้ตรงกับวัตถุประสงค์

2. ควรเพิ่มเติมรายละเอียดในการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทุนมนุษย์ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หรือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ โดยการเพิ่มปัจจัยอื่น ๆ เช่น ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี เพื่อจะได้ทราบถึงละเอียดในแง่มุมต่าง ๆ เช่น ความสอดคล้องของระดับการศึกษา กับเทคโนโลยีในการผลิต เป็นต้น อันจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาและยกระดับปัจจัยทุนมนุษย์ได้อย่างตรงความต้องการของกระบวนการผลิตของประเทศ